

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 254. — ŠTEV. 254.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 28, 1924. — TOREK, 28. OKTOBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

ZINOVJEVO PISMO JE SAMO POTVORA

Angleški zunanji urad je izjavil, da je pismo deo so-
vražnikov delavskega gibanja, a MacDonald noče
nčesar izjaviti. — Ministrski predsednik bo govoril
ob zaključku kampanje. — Vse angleško časopisje
smatra "rdečo zaroto" kot pristno. — MacDonald je
živčno popoinoma izčrpan.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 27. oktobra. — Pismo Zinovjeva, v
katerim pozivlje na razredni boj v Angliji, ki je vzbudi-
lo v političnih krogih toliko hrupa, je potvora. Zunanji
urad, ki je najprej izjavil, da je pismo pristno ter poslal
v Moskvo odločen protest, je bil povlečen za nos.

To mi je bilo mogoče pozitivno ugotoviti. Skoro
vse angleško časopisje je sprejelo "rdečo zaroto" kot
pristno. In ministrski predsednik MacDonald, ki je tudi
minister za zunanje zadeve, je odgovoren za objavo tega
pisma ter protestno poslanico, naslovljeno na Rusijo, če-
prav molči o tem.

Politični položaj vsled tega preobrata je naravnost
presenetljiv. Vsi konservativci in skoro vsi liberalci tr-
dijo, da je zunanji urad objavil boljševiško pismo v dobri
veri, da je avtentično. Vsled tega se domneva, da bo
splošna vera v "boljševiško zaroto" porazila delavsko
stranko pri volitvah, ki se bodo vršile v sredo.

Vsi člani delavskega kabineta, z izjemo MacDonalda
dvomijo o pristnosti tega pisma. V nekem oficijelnem
obvestilu delavske stranke se glasi, da je pismo najbrže
potvora, delo sovražnikov delavske stranke.

Dail yHerald, oficijelni organ delavske stranke bo
danes objavil članek z velikim naslovom: "Dokument o
deovanju belih agentov," a ministrski predsednik Mac-
Donald, ki je obenem načelnik zunanjega urada, je kljub
temu osebno odgovoren za to, če bo delavska stranka iz-
gubila svoje prilike pri volitvah za slučaj, da bi dežela
smatrala pismo kot pristno. Če pa ne, je gotova stvar,
da bo uničena politična kariera zunanjega tajnika, ki je
dovolil tako kolosalno in poniževalno zmoto.

Vsproti tega težavnega položaja so delavski pred-
stavitelji na vse kripije prizadevajo najti primerno po-
jasnilo, da operejo ministrskega predsednika ter obenem
tudi označijo "rdečo zaroto" kot sleparijo. Edino mo-
žn opaznilo, ki bo opravilo oboje, se glasi, da so podre-
jeni uradniki zunanjega ministrstva nastopili na svojo
roko, brez vednosti ministrskega predsednika.

Taka obdolžitev je brez precedenta v politični zgo-
dovini Anglije. Herald bo v svoji današnji številki stro-
go obsodil "bedasto in nekorektno akcijo mandarinov v
zunanjem uradu" ter dostavil, "da namerava Dail Mail
objaviti to očitno potvoro diskreditiranih ruskih be-
gunciev."

"Stik z lordom Rothermere s pismom bi moral za-
dostovati, da se napravi javnost previdno in oprežno.
Odgovoriti bi bilo treba s slavno frazo vojvode Wellin-
gtona, ki je rekel: "Objavite in bodite prokleti!" Mesto
tega pa so objavili absurdnost, v kateri so omalovaževa-
li dejstvo, da ni ministrski predsednik odobril poslanice
v njeni konečni obliki.

Iz južnega Walesa, kjer se mudi ministrski predse-
dnik, poročajo, da bo imel danes govor, v katerem bo po-
jasnil svoje stališče v tej zadevi.

Angleško poslanico, naslovljena na ruskega poob-
laščenca Rakovskija, je podpisal J. D. Gregory, načelnik
severne sekcije zunanjega urada. MacDonald je bil od-
soten na kampanjskem potovanju in njegov tajnik Pon-
soby posluje le v času, ko zboruje parlament.

Prijatelji ministrskega predsednika izjavljajo, da
je MacDonald na robu živčnega propada, kar je baje raz-
vidno že iz njegovega govorov, v katerih je bical svoje na-
sprotnike. New Statesman, dosedaj delavski tednik, je
objavil članek, ki bi napravil na človeka vtis, da je bil
MacDonad pijan, če bi ne bila znana njegova treznost in
mernost.

Dosedaj ni bilo še mogoče ugotoviti, na kak način je
ogel zunanji urad sestiti na limanice.

Moje informacije, da je to pismo jasna potvora, pri-
jajo iz skrajno zanesljivega in verodostojnega vira in
ne bo MacDonald sam zavrnil Zinovjevega pisma, bo
narod k volitvam v prepričanju, da je dala delavska
da Rusiji denar, da zaneti vstajo v angleški armadi in
maršarici.

VELIKANSKI POŽAR V RO- CHESTRU.

Rochester, N. Y., 27. oktobra. —
Danes je izbruhnil požar v Ame-
rican Laundry Machinery Com-
pany ter povzročil za \$650,000
škodo.

ZANIKANO POROČILO.

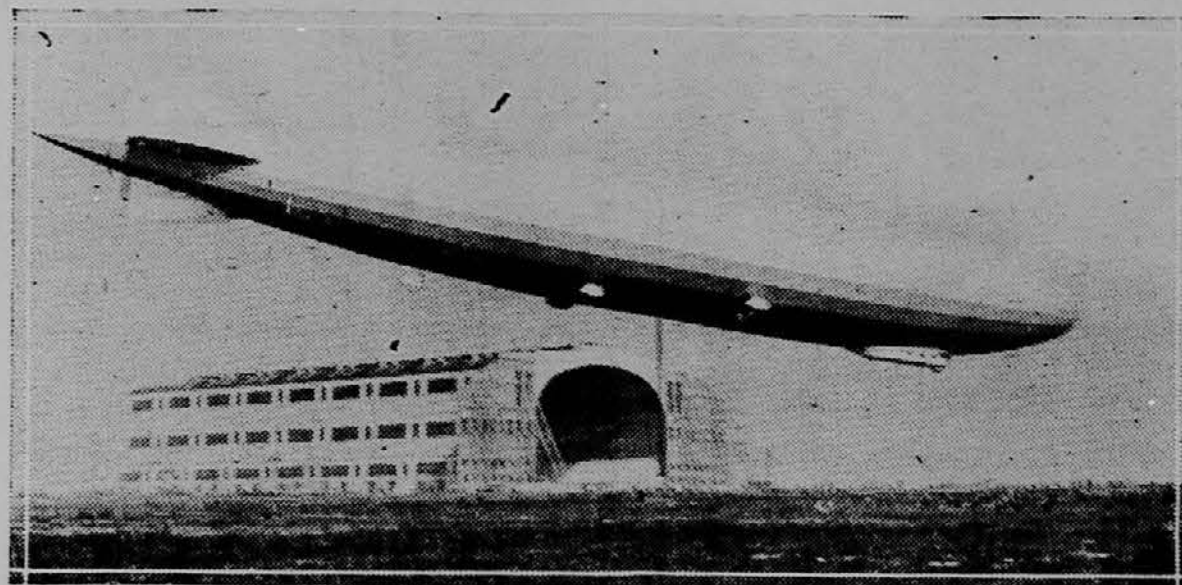
Pariz, Francija, 27. oktobra. —
Francoski finančni minister je
včeraj zanikal poročilo, da je J.
vojne nudili francoskim slepem,

P. Morgan podpisal dogovor, tika-
joč se posojila v znesku treh ti-
soč milijonov frankov. Priznal pa
je, da se vrše pogajanja glede te-
ga posojila.

FOCH SE ZAHVALJUJE AME- RIKANCEM.

Pariz, Francija, 27. oktobra. —
Maršal Foch se je v posebnem pi-
smu iskreno zahvalil Amerikan-
cem za vso pomoč, ki so jo izza
vojne nudili francoskim slepem,

NOVI DOM NAJVEČJEGA AMERIŠKEGA VODILNEGA BALONA.

Slika nam kaže ZR-3 in velikanski hangar v Lakehurst, N. J.

ŠTEVILNE ARETACIJE KITAJCEV V NEW YORKU

Policija v New Yorku skuša pre-
prečiti nadaljna krvava de-
ja, posledice nove vojne, ki je
izbruhnila pred kratkim med
kitajskimi Tongi.

V svojih obširnih naporih, da
prepreči vojno med nasprotujoči-
mi si člani kitajskih tajnih
družb, med Hip Sing Tong in On
Liong Tong, je aretirala policija
dva in štirideset Kitajcev.

Nekega Lu Chawa in šest in
dvajset nadaljnjih Kitajcev so pri-
šli detektiv na Herriot Street
pod vsemi mogočimi obdolžbami,
da se dobi nadaljne dokaze proti
njim. Chawa dolže, da je dne 17.
oktobra umoril Ber Jonga v re-
stavraciji slednjega v Corona,
L. I.

Naravnost tragičen pa je slučaj
šestih Kitajcev, ki leže v Belle-
vue bolnici, trpeči na Beri-Beri
boleznin in splošnem izstradanju.
Sedmi Kitajec je medtem že umrl
v bolnici.

Te Kitajce so vtihotapili v sobo-
to z nekega parnika, ki je pristal
v Brooklynu in policija jih je po-
lovila po daljšem lovu, tekem ka-
terege se je poslužila tudi revol-
verjev. Kitajci, katere so ujeli, so
se dali v svoji domovini zabiti v
zaboje ter so ostali tekem tride-
setih dni potovanja preko morja
deljanski brez hrane.

V policijskem glavnem stanu so
pridržali tri nadaljne Kitajce, ka-
tere dolže, da so skušali vtihota-
piti svoje rojake. Vsi trije areti-
rani so baje člani On Liong Ton-
ga.

Naravnost zagonetno je, kako je
moglo sedem ljudi, zabitih v zabo-
je, prebiti strašne napore dolge-
ga potovanja. Dva nadaljna sta že
tako slaba, da pričakujejo njih
smrti vsaki trenutek.

S pomočjo tolmača so izjavili
ti Kitajci, da so se dali v svojem
rojstnem kraju Hong Kong zabi-
ti v zaboje in da je bilo vsem ob-
ljubljenih po dvesto dolarjev ter
stanovanje in hrano, kakorhitro bi
prišli v Ameriko.

DVOJNO ANGLEŠKO ZLO.

London, Anglija, 27. oktobra.
John Joseph Jones, delavski član
parlamenta iz West Ham, je podal
včeraj tukaj v nekem govoru svo-
jo verzijo glede bližajočih se vo-
litev.

Jones je rekel, da je že vse pri-
pravljeno za poroko in da bosta
prišla v sredo v cerkev priročno
D. Baldwin kot ženin in Asquith
kot nevesta. Lord Birkenhead in
Winston Churchill bosta priči in
z njima lady Astor in lady Bon-
ham Carter.

V primernem času, — je do-
stavil Jones, — bosta rojena
dvojčka, namreč landlordizem in
kapitalizem.

SPLOŠNA KRIZA V LIGI NARODOV

Bližnji iztok je povzročil krizo v
Ligi narodov. — Grki dolže Tur-
ke, da so kršili pogodbo, tika-
joč se izmenjave prebivalcev.
Svet Lige se bo nanovo pečal z
lausansko odločitvijo.

Bruselj, Belgija, 27. oktobra. —
Predstavitelji Lige narodov, ki so
se zbrali tukaj včeraj zvečer, da
odrede vse potrebno za posebno
zasedanje sveta Lige, ki se bo dan-
es sestal tukaj, so prepričani, da se
bodo pojavile na bližnjem izto-
ku nove resne komplikacije, ki bo-
do posledica Lausanske pogodbe,
o kateri so sestavljali sami izja-
vili, da je bila ena najbolj krutih
odločitev v zgodovini.

Dotični sklep, kojega namen je
bil izločiti bodoče vojne med Gr-
ško in Turčijo, je vključeval pris-
ilno zamenjo prebivalstva med
Grško in Turčijo. Grke v Turčiji
so poslali nazaj na Grško in Tur-
ke na Grškem v ozemlje Islama.

Grška dolži sedaj Turčijo, da je
kršila določbe pogodbe, ker je
dala prijeti turška vlada vse Grke
v Carigradu, čeprav je bilo reče-
no v pogodbi, da so izvezti, če so
stanovali v Carigradu že pred letom
1916.

Uradniki Lige so vznemirjeni,
ker je vrjetno, da ne bodo privo-
lili turški zastopniki v nobeno raz-
pravo glede grških obdolžitev, ker
je bil sklican sestanek sveta Li-
ge narodov le v namenu, da raz-
pravlja o sporu med Anglijo in
Turčijo glede meja v Iraku, do-
čim se je pojavil grški problem v
zadnjem trenutku, ko se je naha-
jal glavni turški zastopnik na vo-
jni iz Angore v Bruselj.

Zadreg carigradskih Grkov in
povz Grške, naslovljen na svet
Lige narodov, so za trenutek po-
polnoma zasenčile spor glede Ira-
ka, klub prepričanju, da tči za
tem sporom boj za posest petro-
lejskih polja v Mosul vilajetu.

Nadzorovanje izmenjave prebi-
valstev se nahaja v rokah mešane
komisije enajstih članov. — štirih
Grkov, štirih Turkov in treh nev-
tralnih in slednje tri je imenoval
svet Lige narodov.

V svojem prizivu na svet Lige
narodov izjavlja, grška vlada, da
so turški člani komisije odstopi-
radi spora glede pomena besede
"established", tikajoč se Grkov,
živečih v Carigradu pred letom
1916 in da je vsled tega komisija
prenchala poslovanje.

Glede spora, tikajočega se mo-
sulskih meja, je Fehti bej, glavni
turški zastopnik baje izjavil, da
bo Turčija sprejela sklep sveta,
čeprav ni Turčija članica Lige na-
rodov. Dostavil je, da bo Turčija
kmalu naprosila za sprejem v Li-
go narodov.

"GLAS NARODA", THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

HERRIOT ZA TRGOVINO Z NEMČIJO IN RUSIJO

V Lyonu se je vršila važna seja
strokovnjakov za inozemsko tr-
govino. — Pogajanja z Nemčijo
so se pričela. — Nemčija potre-
buje novih trgov.

Lyon, Nemčija, 27. oktobra. —
Tukaj se že več dni vrši konferen-
ca strokovnjakov za inozemsko tr-
govino. Včeraj je imel glavni go-
vor ministrski predsednik Herriot,
ki je poudarjal, da se morajo na
vsak način obnoviti trgovske zve-
ze med Nemčijo in Rusijo.

Prišel je čas, da se odprejo no-
va mednarodna trgovska pota ter
da zavzame Francija mesto, ki ji
pristoja.

Trgovska pogajanja z Nemčijo
so se že začela in tekem par dni
bodo imeli Francozi že odprto pot
proti vzhodu.

Herriot je nadalje rekel, da po-
trebuje Francija na vsak način
novih trgov, ker je sedaj indu-
strijalna država prvega reda.

V najbližji bodočnosti se mora
razviti francoska trgovina s kolo-
niji, kajti kolonije ji bodo slu-
žile kot največji vir za dobavo su-
rovin.

Pariz, Francija, 27. oktobra. —
Danes se je iz precej zanesljivega
vira izvedelo, da bo Francija jutri
priznala sovjetsko Rusijo. Takoj
po priznanju bo odpotoval v Mo-
skvo francoski poslanik.

NAJVEČJI ZEMLJEVID

V San Franciscu izdelujejo se
daj največji zemljevid sveta. Dolg
je šest čevljev, širok trinajst ter
bo predočeval vse umetniške zna-
menitosti Californije.

POZOR ČITATELJI!

Te dni smo dobili iz Ljubljane
veliko pošiljatev "Blaznikovih
Pratkov" (z mlatiči). Prodajamo
jih po 20 centov eno. Kljub temu,
da jih imamo v zalogi par tisoč iz-
tisov, bodo najbrž prav hitro po-
šle, vsled tega naročite Pratikov
kaj, ako jo hočete imeti.

"Slovensko-Ameriški Koledar"
za leto 1925, bo te dni dotiskan.
Koledar je po vsebini jako zani-
miv in raznovrsten. Diči ga veli-
ko krasnih slik. Kakorhitro izide,
ga bomo začeli razpošiljati naj-
prej onim, ki so ga že naročili.
Cena je 40 centov s poštnino vred.

Pošljite naročilo že sedaj, da ga
dobite pravočasno.

Nadalje smo si nabavili veliko
zalogo novih knjig, zanimivih ro-
manov, povesti, gledaliških iger,
knjig za otroke, not in itd. V krat-
kem bo objavljen v Glas Naroda
najnovejši seznam in cenik naše
knjižarne.

Naročajte knjige, kajti knjige
so najboljše prijateljice človeka,
posebno sedaj, ko sem bližajo dol-
gi zimski večeri.

Uprava "Glas Naroda".

CILJI IN NACRTI ROB. LA FOLLETTA

Senator La Follette namerava ohraniti svojo stranko v
slučaju, da bi bil poražen. — Navalil je na iztok v
namenu, da si pridobi veliko število glasov ter kon-
trolira na ta način kongres. — Demokrati so njegovi
glavni nasprotniki v zaključni kampanji. — La Fol-
lette prerokuje propad demokratske stranke.

Poroča George Authier.

Arkin, Md., 27. oktobra. — Upanje, da bo zbral dosti
ljudskih glasov, ki bodo tvorili podlago za ustanovitev
nove stranke, s katero hoče senator La Follette zaklju-
čiti svoje življensko delo, je najbolj vrjetno pojasnilo
njegovega sklepa, da preživi zaključni teden kampanje
na iztoku.

Čim večje bo število ljudskih glasov in čim večje šte-
vilo zastopnikov, izvoljenih v kongres, ki se bodo nagi-
bali na njegovo plat, tem bolj trdno bo položen po nje-
govem mnenju temelj za novo progresivno gibanje. Kjerko-
li je bilo mogoče, je neodvisna skupina ali potom svoje
lastne organizacije ali potom podpore organiziranega
delavstva, ki je za La Folletta, vzpizorila odločne nape-
re, da izvoli kongresnike, ki simpatizirajo z La Follet-
tom. Veliko ljudsko glasovanje bo dalo moči La Follet-
ta v kongresu nadaljnjo oporo.

Kontrola prihodnjega kongresa potom povečanega
števila pristavev senatorja v obeh zbornicah je direktni
cilj progresivnega gibanja. La Follette je najbrž tudi
prepričan, vsaj kot izjavlja v svojih govorih, da ima pri-
liko biti izvoljen predsednikom. Za tem pričakovanjem
pa tiči glavna njegova želja, da ohrani novo stranko pri
življenju, da jo vzdrži tekem naslednjih dveh in štirih let
v trdnem pričakovanju, da se bodo prihodnje predsedni-
ške volitve gibale izključno le okvirju konservativizma in
liberalizma.

Tudi če bi zmagal le v svoji lastni državi, Wiscon-
sinu, je senator La Follette prepričan, da bo njegov na-
stop v tekočem letu koristen, seveda z njegovega lastne-
ga stališča. Pričakuje namreč razkroja najmanj ene
starih dveh strank, nakar bo njegova lastna stranka spre-
jela bolj liberalne elemente starih strank.

Kljub življenski sili, katero ima v sebi demokratična
stranka, na koje strani je solidni jug, je senator prepri-
čan, da bo demokratična stranka izginila.

Njegovi napor v zapadnih državah so se tikali repub-
likanskega tiketa, a prepričan je, da lahko globlje zare-
že v meso demokratične stranke v iztočnih državah.

Po celem iztoku se bo obrnil proti obema starima
strankama ter bo osredotočil svoje napade na republi-
kansko administracijo. Svoj boj proti Coolidge-u name-
rava ponesti v lastno državo predsednika, Massachusetts,
in v Bostonu hoče povedati narodu tega mesta, kako je
novo gibanje slično gibanju, katero je vodil Lincoln. Sta-
ra oblika suženjstva je bila sicer odpravljena, a na mesto
starega suženjstva je stopilo ekonomsko suženjstvo. Do-
zorel je čas, ko je treba iztrebiti tudi to suženjstvo.

Senator je preživel zadnja dva dni na majhni posta-
ji, v svojem privatnem železniškem vozu ter počival.
Kljub temu pa je bil obdan od svojih tajnikov, s kateri-
mi je razpravljal o bodočih kampanjskih načrtih.

ITALIJANSKI PARNIK POŠKO- DOVAN.

St. Johns, N. F., 26. oktobra. —
Sem je dospel italijanski parnik
Monte-Nianco poškodovan. Vo-

zil je štirinajst dni iz Rotterdamu.
Parnik bodo zasilno popravili, da
bo lahko odplul nazaj v Italijo,
kjer ga bodo morali popolnoma
obnoviti.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.30 2000 Din. — \$30.40 5000 Din. — \$75.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej
15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov
za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka
v Trstu.

Na povelje, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ
LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in npr.
čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnosa;
računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V
NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po
New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by

Maynard Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIN, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Da bilo leto vojna leta na Ameriko	Za New York za leto leto	\$7.00
Da bilo leto vojna leta na Ameriko	Za pol leta	\$3.50
Da bilo leto vojna leta na Ameriko	Za inozemstvo za leto leto	\$7.00
Da bilo leto vojna leta na Ameriko	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznično.

Dopis, brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi predaš bivalnico nazaj, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2275**ČASU PRIMERNO**

Volilni boj se bliža svojem koncu.

Gromovniki političnih strank so si prihranili naj-uspešnejše orožje za zadnji trenutek. To je že stara taktika.

Posebno demokratije imajo krepeljece, katerega so v zadnjem trenutku vrgli Coolidge-u pod nogo.

Ta krepeljec je sila uspešen.

Demokratije se sicer z njim ne bodo rešili, in Davis se ne bo z njegovo pomočjo preselil v Belo hišo. To demokratije prav dobro vedo.

Kljub temu so pa povzročili možu, ki sedi na pred sedniškem mestu, precej sivih las.

Gre jim namreč za to, da mu odtegnejo kolikor mogoče glasov vojnih veteranov.

Javnost se še prav dobro spominja Coolidge-ovih fraz, katerih se je posluževal, ko je bil odločno proti, da se izplača odsluženim vojakom kak bonus. Zvijal se je kot jegulja in zvrčal vodo na mlm velekapitala.

Rekel je, da ni mogoče vojakom plačati z denarjem ogromnega dela, ki so ga storili za domovino.

Poudarjal je, da bi bili velikanski uspehi našega vojskovanja mahoma zasenčeni, če bi jih kdo spravil v stik s finančnim vprašanjem.

To in še marsikaj drugega je povedal gospod Coolidge, pa kljub temu ni ničesar opravil.

Sedaj so spravili demokratije nekaj čednega na dan.

Pred časom, ko je bil gospod Coolidge še podpredsednik, se je v nekem mestu vršilo veliko slavlje vojnih veteranov.

Slavlje je bilo ogromno. Zbralo se je bilo na tisoče in tisoče ljudi. Odbor je povabil tudi Coolidge-a ter ga naprosil, naj ima slavnostni govor.

Coolidge se je bil odzval povabilu.

Prebivalstvo je dalo udeležencem avtomobile brezplačno na razpolago.

Godbe so igrale zastonj.

Za predpriprave in za delo na veselici na računal nihče niti centa, češ, da je prireditev namenjena dobri stvari.

Prišel je tudi Coolidge ter govoril.

In ko je končal svoj govor, je predložil odboru račun v znesku \$250.

To je storil za vojne veterane Coolidge, ki je imel kot podpredsednik \$12,000 plače.

To mu sedaj, na predvečer volitev očitajo demokratije. Očitek je vsekakor težak in bo odprl oči masikomu.

Možu, ki redokdaj govori, toda kadar govori, govori samo o patriotizmu, ni v resnici za nič drugega kot za ljubi dolar.

Iz Jugoslavije.**Lepa šivilja in nezvesti ljubavnik.**

Mlada sarajevska šivilja Matilda Montiljo je vodila globoko in prvo dekliško ljubezen z lepim Rafkom iz Travnika. Lepa je bila kot kaplje prve pomladanske rose, toda siromašna. Svoj vsakdanji težki kruh si je služila s šivanjem po hišah in pri tem vedno mislila na skorajšnje srečo, ko se ji izpolni edina in prva želja njene ognjene mladosti: skupni dom z dragim Rafkom, ki ga ji je ljubček tolikokrat obetal! Samo na to je mislila in sicer težko življenje ji je bilo zato lahko in lepo.

O vsem tem je sanjala neprestano, dokler ni nastopila bridka prevara. Prišel je dan židovskega velikega posta in Lepa Matilda je odšla v hladnem večeru na izprehod v drevored. Tu je srečala svojega ljubljeneja Rafka z drugim dekletom in obenem zvedela, da je tudi že zaročen. Mladenkica je pač imela denar, ona pa ne. Srečanje je okamenelo od presene-

čenja in čutila je globoko, da za njo ni več sreče na svetu.

In v resnici so ob devetih zvečer slišali stanovalci hiše, v kateri je prebivala tudi ona, iz kleti čudne glasove. Poklicali so takoj policijo, ki je nato odprla vrata in našla nepol Matildo na mrzlih tleh napol mrtvo in zvijajočo se v groznih mukah. Poleg nje je ležala steklenica, v kateri je bil prepelj lizol. Prepeljali so jo sicer takoj v bolnico, a bilo je že prepozno. Že čez nekaj minut je izdihnila, govorec neprestano o nezvestem svojem ljubljencu, ki jo je prevaril in potem radi njene revščine zapustil.

Povratak dr. Sime Markovića v Beograd.

Te dni se je vrnil v Beograd predsednik bivše komunistične stranke dr. Sime Marković. Čim se je doznalo za njegov prihod, je nezavisna delavska stranka izdala letake, v katerih je pozivala delavstvo, da priredi Markoviču na kolodvoru sprejem, ki pa ga je policija na podlagi zakona o za-

Tovariši rojaki, so imeli prav!

"V moji domovini so mi povedali, da je Amerika blagoslovljena z vsem, kar je dobrega. To jim verujem, kadar kadim HELMARS, ki mi z vsakim potegljajem povzroča jo veselje, svobodo in zadovoljstvo."

Čisti turški tobak vsebovan v HELMAR turških cigaretah, da vsakemu kadilcu občutek zadovoljstva in zadovoljnosti. Tega veselja ne morete biti deležni, ako kadite cenene cigarete iz zmešanega tobaka, shranjene v papirnatih ovojih.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

ščiti države prepovedala. Kljub temu pa se je zbralo na kolodvoru precej delavstva. Sime Marković se je po prihodu takoj podal v svoje stanovanje.

Naši grobovi v Grčiji.

Te dni se je vrnila v Beograd posebna komisija, ki je imela nalogo, da pregleda naše vojaške grobove, ki se nahajajo v Grčiji. Mudila se je tamkaj dalj časa in pregledala vse grobove, v katerih se nahajajo zemeljski ostanki naših nesmrtnih vojakov in mučnikov. Komisija bo podala ministru za vere obširen elaborat o svojem potovanju in o načrtu za koncentracijo naših vojaških grobov v Grčiji.

Vojaški napad v Subotici.

Pred kratkim so pijani vojaki napadli v Subotici več uglednih subotičkih meščanov in jih s puškami v roki prišli, da jim izroče denar in vrednostne stvari, ki so jih imeli pri sebi. Na klicanje napadenih meščanov je takoj prišla na klic mesta policija. Policijski kapetan Marie je prišel intervenirati, a v tem trenutku mu je neki vojak zasul bajonet v prsa in Marić se je težko ranjen zgrudil na tla. Kmalu nato je večja vojaška patrulja aretirala pijane vojake in jih izročila komandi mesta.

Čaruga zahteva ločitev zakona.

Iz Osijeka poročajo, da je na smrt obsojeni razbojnik Jovo Štanišavljević-Čaruga zahteval ločitev od svoje žene, ki stanuje sedaj pri svoji materi. Obrnil se

je v tej zadevi na preiskovalnega sodnika Ignjica, ki mu je dal vsa potrebna navodila. Zanimivo je, da Čaruga še vedno upa, da bo oproščen in izpuščen na svobodo. Na vprašanje nekega sodnika, zakaj zahteva ločitev zakona, ker bo žena itak kmalu postala vdova, je Čaruga odgovoril, da ne zahteva ločitev radi žene, ampak radi sebe, ker bo najkasneje po preteku dveh mesecev na svobodi in si bo potem izbral drugo ženo. Te izjave Čaruge so vsekakor zelo značilne za njegovo duševno potenco.

Najdeno truplo deteta.

Dne 9. okt. je bilo na desnem bregu Save pri Kresnicah najdeno nago trupelce deteta moškega spola. Dete, ki je brzkone ležalo v vodi že več tednov, je 38cm dolgo in nepopolno razvito ter rojeno naravnim ali nenaravnim potom v šestem do sedmem mesecu.

Neverna družina.

50 letna Ana Simončič ter njena dva sinova Jože in Alojzij so pred kratkim časom vlomili v stanovanje Ivana Lašića v Stukih ter odnesli velike množine obleke, perila, čevljev in drugih vrednosti. Skupna škoda, ki jo je napravila triperesna deteljska Lašića znaša okrog 5000 Din. Po vladu so vsi trije neznanokam pobegnili.

ČJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V IZPUŠČENIH DRŽAVAH.

Peter Zgaga

Starokrajsko časopisje poroča: Bibliografski zavod v Zagrebu pripravlja naš leksikon, ki bo obsegal naravoslovje, živalstvo, botaniko, zemljepis in zgodovino, politiko, slostvo, umetnost, pravo, gospodarstvo, trgovino, industrijo, banke, obrti, borze, železnice, pošte itd.

Knjiga bo stala okoli 400 dinarjev ter izide v latinici in cirilici.

Pri tem je najznačilnejše, da izide knjiga v latinici in cirilici. To so potemtakem dvojni stroški.

Po mojem mnenju pa knjiga ne bo dobi koristila onemu delu naših jugoslovanskih bratov, ki niso poleg cirilice tudi latinice zmožni.

Časopisje poroča, da je v Ameriki polovica vsega zlata, kar ga je na svetu.

Tisti, ki se ne morejo o tem pravičati, morajo pač verjeti.

Danes teden bodo volitve.

Pri tej priliki bo rešeno veliko bolj važno vprašanje kot je pa samo izvolitev novega predsednika.

Pri tej priliki se bo odločilo, če je ameriški narod napreden ali nazadnjaški.

Kdor pazno zasleduje starokrajsko časopisje, izprevidi, da je ne-edinost v demokratski stranki, da je razkol v Radičevi stranki, da radikale reže drug na drugega ter da sploh povsod vladata razcep-ljenost in razkol.

Prihiti resnica se znova potrjuje, namreč, da so Jugoslanci le v needinosti edini.

Malo čudno se glasi, pa je resnično: nehvaležnost republike je popolnoma podobna hvaležnosti republikancev.

Mi živimo v prosti državi. Vsak ima enake prilike, vsak se lahko svobodno giblje, vsak lahko svobodno govori in lahko počne kar koli hoče, seveda, če mu dovoljuje vest, postava, gospodar, sosede in njegova žena.

Te je treba najprej vprašati za svet, pa lahko živi človek svobodno življenje.

Bog ve, če bi evropski narodi tako vztrajno silili Ameriko v Ligo narodov, ako bi bila čez ušesa zadolžena?

Že pred leti se je začelo precejšnje gibanje, da je treba politiko in pijačo enkrat za vselej ločiti. Ti dve stvari baje ne spadata skupaj. Nasprotni sta si kot voda in ogenj.

Pa se jim je res posrečilo v gotovi meri. Kljub temu se pa izza onega časa ni poboljšala niti politika niti pijača.

Časopisje poroča, da je dospel v Italijo ruski vojni minister Trocki.

Mussolini se strašno bojih dveh stvari na svetu: boljševikov in zdrave človeške pameti.

Na Dunaju se zagovarja pred sodiščem mož, ki ima 42 zakonskih žena.

Od vsake je izvalil približno po osemdeset dolarjev, potem jo je pa pustil na cedilu.

Možaka, ki je imel pogum dvainštirideskrat stopiti v zakonski jarem, bi ne smeli zapirati, ampak naj ga proslavljajo kot največje-ega junaka.

Nekdo je imel ljubavno razmerje z ljubezni željno deklico. Silno rad jo je imel in vedno je pravil prijateljem, kako da mu je zvesta. Nekega dne je bil zelo potr. "Kaj ti je?" — so ga vprašali prijatelji.

"Im, postala mi je nezvesta". "Beži, beži, ne verjemi vsega ljudem". "Ali imam dokaz — črno na belu".

"Nemogoče!" "Da, rodila je zamorčka na beli postelji".

Jugoslovanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 13th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 308 American State Bank Bldg. 608 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg. cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1324 W. 19 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih radov kakor tudi denarne poljubne naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.**Vlom v šupo.**

V noči na 13. okt. je neznan storilec vlomil v šupo vrtnarja Ivana Koblice, stoječo na vrtu hiše št. 23 na Dunajski cesti. Tamkaj je nasilno odprl košaro s perim in odnesel istega v vrednosti 1000 Din. Tat je neke drugod zavljal vrat tuli mlademu petelinčku, katerega je na vrtu pod šupo očistil, drob in glavo pa je pustil pod barako.

Stražnika je opsoval.

60-letni Mihael Fajdiga iz Mečinj služi kot hlapec na Tržaški cesti št. 9 in je znan kot precej nasilen človek. Dne 11. t. m. zvečer je privozil z težkim dvopreznim vozom po Bleiweisovi cesti do križišča Aleksandrove ceste in se ni hotel izogniti prekopom, koder se ravno popravljata cesta. Zmutil se ni niti za stražnikov opomin in je pogljal konje. Pri tem se je še razhudil na stražnika in ga opsoval z najsirovejšimi izrazi. Stražnik ga je zasledoval do Tržaške ceste, koder je Fajdiga nadaljeval z žaljkami. Imel bo precej težak obračun pred sodiščem.

Hrvatski žeparji.

Pred okrožnim sodiščem v Celju so se dne 14. oktobra zagovarjali Ivan Belović 28 letni pisar iz Karlova, Matija Breber, 27 letni pisar iz Donje Stubice in Rudolf Bele, 27 letni zidar v Seli Zagorski. Slednji je bil radi tatvine že trikrat, zadnjikrat na 5 let težke ječe predkazan.

Dne 29. avgusta se je vrnil v Žalču živinski sejem, na katerega je prignil svojega vola tudi neki Martin Verdev. Ko ga je okrog 15. ure prodal, je shranil listnico

z okrog 16.000 K v notranji žep svoje suknje. Na to se je podal v neko trafiko, kjer so ga vračarjevali se iz nje, obstopili trije bolj oblečeni moški. Pritisnili so neopaženo k njemu, na vsako stran eden, tretji pa za njegov hrbet. Ko so prišli vsi iz trafike, so navedeni trije moške namakrat izginili. Ko je Martin Verdev stopil nato k svoji v bližini se nahajajoči ženi, je takoj opazil, da mu manjka listnica z denarjem. Celu zadevo je ovdal orožništvu. Sum je padel takoj na one tri moške, ki so krenili proti Celju. V Midlogu jih je orožništvo doletelo ter hujaralo. Obdolžencev tatvino odločno zanikajo ter trdijo, da so prišli iz Hrvaške v Žalčo na živinski sejem, ker so hoteli mešetariti za italijanske živinokupce. Dasi trdijo, da med njimi sploh ni bilo nobene skupnosti, to ni verjetno, ker so vsi trije različnega poklica ter iz raznih krajev. Pri obdolženceh se navedena listnica tekoma preiskave ni mogla najti. To pa potrjuje dejstvo, da pri organiziranih tatvinskih družbah odda storilec takoj ukradeno blago naprej, da izbriše se s tem vsak sled. Morda so spadali k aretiranim trem možem še nadaljni sedaj nepoznani tatvinski tovariši. Okrožno sodišče je obsodilo Rudolfa Bele in Matijo Breberja na 18 mesecev, Ivana Belovića pa na 8 mesecev težke ječe.

Jubilej dela.

Te dni je obhajal 50-letnico svojega udejstvovanja v tiskarstvu Anton Sterlekar faktor v Zadrženju tiskarni v Ljubljani.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zjamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslonba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Skrivnost lokala v kleti.

Sedaj, ko se zopet toliko govori in piše o morilnih dejanjih Tongov, tajne kitajske organizacije, bo marsikateri zanimiva naslednja povest, ki se je pripetila v New Yorku pred nekaj štiri-idesetimi leti.

Krog pol tresh nekega popoldne, dne 2. novembra 1885, je peljal prodajalec zelenjave in sočivja, Martin Daly, svoj voz v istočni smeri skozi Spring Street, ki je bila takrat inozemska kolonija v mestu ter ponujal z močnim glasom svoj krompir, paradižnike, čebulo, zelje, oranže in drugo. Hišne gospodinje so se sklanjale skozi okna svojih stanovanj, da mu dajo svoja naročila in Daly je splezal nato po ozkih in napol razpadlih stopnicah, da odda svojo robo.

Na vogalu Wooster St. je stopil Daly po kamenitih stopnicah navzdol, vodečih v kletno restavracijo, ki je bila last nekega Antonia Sola, Eno minuto pozneje je prihitel ven, brez sape in z naširoko odprtimi očmi ter planil na cesto.

— Tukaj spodaj leži mrtvec, — je zaklical prodajalec premoga, Jim Coughlinu, ki je postopal na vogalu.

Coughlina pa ni bilo tako lahko spraviti iz duševnega ravnotežja. Počasi, v spremstvu Daly-ja je stopil navzdol v klet, katero je osvetljeval le medel žarek svetlobe, prihajajoč skozi majhno okno. Pogled, ki se je nutil tam njegovim očem, ga je napolnil z grozo in oba Irea takoj pohlitala iz kleti ter obvestila o najdbi prvega policista.

Na ta način je bil razkrit umor Čing Onga ali Antonio Sola, ene najbolj temnih, čudnih in skrivnostnih morilnih afer v kriminalni povesti mesta.

Ko je dospela policija s poročanjem, se je mudil njih pogledom strašen prizor, tako strašen, da moramo podrobnosti tukaj le površno omeniti. Bestijalen morilec je pognal svoji žrtvi velik kuhinjski nož, ki je ležal poleg trupla, v srce in nato še parkrat v prsa na tleh ležeče žrtve. Ni pa se zadovoljil s tem. Razdrobil je glavo moža tako, da je bila glava podobna kasnatu masi.

Kmalu je postalo policiji jasno, da tiči na dnu tega slučaja nadaljna skrivnost, katero je treba pojasniti, predno bi bilo mogoče razrešiti skrivnost umora samega. Umorjeni je bil znan kot Antonio Sola in to ime je tudi stalo na kartah njegove majhne restavracije. Sosedje in gosti, katere je policija zaslišala, pa so soglašali v tem, da je prišel Sola iz Daljnega Istoka, ne pa iz Italije ali Španske kot je kazalo njegovo ime. Brez dvoma je bil Kitajec in iz tega so sklepali prenapetost, da je bil vsled tega najbrž zapleten v kak Tong spor ali da je bil umorjen od kitajskih banditov. S to teorijo se je potratilo dosti časa, predno je vzelo okrajno pravdnstvo preiskavo v svoje lastne roke ter hitro osvetlilo prvo temo.

Na temelju izpovedi drugih Kitajcev se je dognalo, da se je pisal Antonio Sola v resnici Čing Ong in da je prišel kot otrok iz Kitajske v Zapadno Indijo, kjer je vzrastle. Delal je na tobačnih plantažah in v trgovinah za izdelovanje smodk na Cubi ter je bil pozneje tudi v Združenih državah zaposlen kot izdelovalec smodk. Sedem ali osem let pred umorom je bil zaposlen v tobačni trgovini Chio & Soona na južni peti Ave. ki pa ne obstaja več. Nato je s svojimi prihranki otvoril majhno restavracijo, najbrž na Thompson St., nato na Wooster St. in tri ali štiri leta pred svojo smrtjo se je preselil v klet na vogalu Wooster in Spring St. ter vodil tam svoj posel mirno in brezhrupno.

Tri ali štiri cenene kitajske slike so visele na zidovih, a to ni bila nikakršna kitajska restavracija v smislu kot jih poznamo dandanes. Chop Suey restavracije niso bile v onem času še znane in manj

kalo je še teka za jedila kitajskega izvora. Med gosti restavracije Antonia Sola ni bilo skoro nobenega njegovega rojaka.

Lokal se je nahajal v sručenem bačnega okraja in ljudje, ki so hodili v malo restavracijo, so bili prejšnji tovariši in sodelavci Sola. Med temi je bila seveda tudi par Kitajcev, kajti Cuba je importirala dosti kitajskih težakov ali kuljev, ki so nato deloma našli pot v New York, prav kot Čing Ong, da izdelujejo smodke ter izvršujejo obrt, katere so se naučili na Cubi. Večina izdelovalcev smodk pa je bila rojena na zapadno-indijskih otokih in bili so večinoma mešanji indijanske in španske krvi. Raditega je najbrž tudi odlegel svoje pravo ime ter se pričel imenovati Antonio Sola in raditega je tudi odrezal svojo kito ter se oblačil po zapadnem kroju še dolgo predno se je pojavil med Kitajci to moderniziranje.

Okrajni pravdnik je poklical k sebi nekega Julija Dichona, ki je živel na Cubi ter že deset let poznal Čing Onga. Dichon je lahko dosti pripovedoval o življenjski zgodovini umorjenega ter je bil sploh ena zadnjih oseb, ki so videli Čing Onga živega. Dichon je prišel usodepolnega dne ob dvanajstih popoldne v restavracijo ter sedel z več drugimi gosti pri eni mizi. Le redni in stalni gostje so se nahajali v lokalu in Dichon ni zapazil nobenega tujca.

Priča je nadalje izpovedala, da so znašli dnevni dohodki restavracije komaj več kot deset dolarjev, kajti držati je moral svoje cene nizko, ker so njegovo redni gostje le malo zaslužili. Le frugalen Kitajec bi mogel obstajati s takim majhnim dohodkom. Čing Ong je spal v neki temni omari za kuhinjo. Imel je malo prijateljev, živel tiho zase ter komaj občeval z drugimi Kitajci. Tako zelo se je odvajal družini in običajem Kitajcev, da je bilo skrajno nevarno, da je član kakega Tonga.

Dichon je izpovedal nadalje, da je bil zadnji gost, ki je zapustil lokal malo pred eno uro, ko je bil Čing Ong spredaj v prostoru zaposlen s pitanjem svojih dveh kumarčkov, kojih kletka je visela pri vходу. Malo pred drugo uro je videl John Waurus, neki nemški grocer, kojega prodajalna je bila v pritličju nad restavracijo, Čing Onga, kako je zaklenil restavracijo ter prišel po stopnicah navzgor. Pogovarjal se je par minut s Kitajcem ter izvedel od njega, da hoče iti na Bowery, kjer bo dal popraviti uro. To je bilo zadnje življensko znamenje o umorjenem.

Mainjako je potrebnega motiva in okrajni pravdnik je prišel do prepričanja, da je treba iskati vzrok umora v neki drugi deželi in da mora pripadati morilec nekemu tujemu človeškemu rodu. Kje pa naj se prične iskanje?

Če bi se pripetil ta zločin v današnjih dneh, bi morilec brez dvoma kaj hitro zasledili. Takrat pa je bil sistem odnosa prstov še popolnoma nepoznan in tej okoliščini se je moral morilec Čing Onga zahaliti, da je uspel kaznujoči pravici, ki ga ni nikdar dobila v svoje roke.

Detektivi so ugotovili, da se je odigral kratek boj ter sklepali z dejstva, da so bili žepi umorjenega z potegnjenimi ven, da je bil izvršen roparski umor. Kravate odnosa prstov je bilo opaziti tudi na rjuha postelje Čing Onga, kot da je nekdo iskal v modrocu skrite zaklade. Ti odtisi prstov so bili takrat brez pomena. Danes pa bi spletil morilec vrvi, na kateri bi obvisel.

Rane v truplu Čing Onga so bile različne velikosti. Moderni preiskovalni sodnik bi ugotovil, če so bili vsi vbodljaji izvedeni z istim nožem. Uradniki so našli težak jelen nož z enajst palcev dolgo klino, ležeč v mlaki krvi poleg trupla, a dejstvo, ki je postalo še le pozneje znano, da se je namreč

ZASTONJ DOBRA KRTAČA ZA OBLEKO ALI PRIPRAVEN ALI DOBRA KRTAČA ZA LASE ZASTONJ
za 90 labelnov za 40 labelnov za 50 labelnov

Star in Magnolia Mleka

Vsak dom potrebuje krtičke za obleko, krtičke za lase ter skupino svečnikov kot jih vidite tukaj naslikane. Ti predmeti so najfinejše kakovosti ter vam bodo najboljše služili. Ta in druga dragocena darila lahko dobite s tem, da hranite labelne naših vrst kondenzirane mleka. Naše vrste so najboljše, in naša darila vam dajo največjo vrednost za vaš denar.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglašju ter ga oddati v bližnjo premijsko trgovino, ki je označena spodaj, ali ga pa pošljete nam, in dobili boste ilustriran seznam in Posobno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od oddemalca z 49 ali več labelni. Vsaka naša Premijska trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne labelne in Posobno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City 23177 s številko darila označenega in ilustriranim Premijskim Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue

BROOKLYN, N. Y.
578 Courtlandt Avenue
near 150th Street
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Summer Avenue
near Broadway

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Ave.
584 Summit Avenue
near Newark Avenue

"Hranite labelne za dragocena darila za božične praznike."

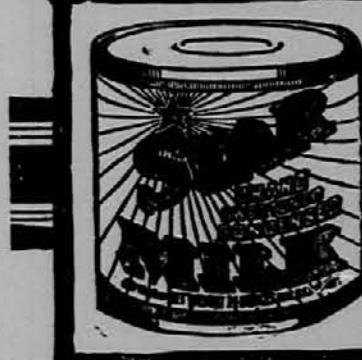
KUPON

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.

October 28, 1924

Ta kupon mera biti zamenjan tekot petnajstih dni, izza zgornjega dne za Posobno Premijsko Karto.

IME No. 1
NASLOV (Slovenian)

Uspehi ženevske konference.

Letošnja evropska konstelacija je bila za delovanje Društva narodov mnogo ugodnejša od lanske. Z izpremembo režima v Franciji se je izvršila tudi sprememba v francoski politiki naprav Društva narodov. Poineare je nekako nezaupno gledal na Ženevo, sedanja francoska delegacija pa je bila prežeta volje do dobrega sodelovanja. V Parizu so uvideli, da je bolje delati politiko z Društvom narodov, kakor pa proti njemu. Glavni cilj Francije, to je jamstvo njene varnosti in vzdrževanje po mirovnih pogodbah ustvarjenega stanja v Evropi, je ostal neizpremenjen. Z novimi idejami je prišlo lahko do razslične ideje. McDonaldova zasluga je, da je v Ženevi to idejo pomaknil v središče diskusije.

Potekli so tedni, tekot katerih so zaslišali številne izdelovalce smodk, ki so poznali Čing Onga ter zahajali v njegovo restavracijo, dočim so detektivi preiskali sleherno prodajalno železnine v mestu v upanju, da najdejo trgovino, v kateri je bila pred kratkim kupljena sekira.

Vsa proizvodovanja pa so ostala brezuspešna.

Že je postajal okrajni pravdnik prepričan, da ne bo nikdar mogel najti rešitve morilne skrivnosti, ko je prišel k njemu William Shimpfer, nemški ponikljaj, ki je imel svojo majhno delavnico v Spring Street okraju. S seboj je privedel nekega mladega Nemca, po imenu George Mainz. Izkazalo se je, da je bil preplašeni mladi priseljencec očividno umora Čing Onga in da ni ničesar izpovedal o tem, ker se je bal.

Poln strahu in jecljaje je pripovedoval mladi mož, da je bil takoj preplašen, da si ni drznil nikomur povedati, kar je videl, dokler ga niso konečno prepovorili, da je obvestil svojega delodajalca, ki je zapazil, da more skrbni mladenčcu človeka. Ko mu je okrajni pravdnik zagotovil, da ni v nikakršni nevarnosti, je George Mainz izpovedal naslednje:

(Konec sledi.)

Irski dogodek.

Iz Dublina se poroča sledeči resničen dogodek. Neki pristaž De Valera je bil vsled političnega zločina obsojen na smrt. O izvršitvi oziroma odločitvi smrtne obsodbe je imel odločiti minister O'Higgins, ki je bil najboljši prijatelj obsojenca in kateremu je bil obsojenec še pred pol letom poročal. Kar ni nihče pričakoval se je zgodilo. Minister je potrdil smrtno obsodbo in še tisti dan je bil njegov prijatelj ustrelen. To se je zgodilo že pred kratkim. Te dni pa je bil otvorjen testament obsojenca in minister je skoraj izgubil zavest, ko je videl, da ga je postavil njegov nesrečni prijatelj za svojega univerzalnega dediča. Minister je takoj dejal, da mu ne preostane nič drugega, kot da se ustrelji. Do danes še tega ni storil.

ALI VESTE, —

da bosta jugoslovanski kralj in kraljica kmalu odpotovala v Anglijo, kjer bosta gosta vojvode iz Yorka? Ali veste, da če enkrat kadite Helmar turške cigarete, da boste znali v polni meri ceniti, zakaj je turški tobak najboljši tobak za cigarete? Kot drugi, boste tudi vi z veseljem začeli kaditi turške

Razne vesti.

Energična žena.

V Rimu se je pripetil sledeči dogodek: Ko je šel Paolo Elena po cesti, so ga naenkrat zagrabil štiri moški, ga zvezali in odpeljali na samotni kraj. Tam so mu zagrozili s smrtjo, če ne priinese v gotovem času na določeno mesto 400 lir. Mož je v napovedani uri resnično prišel na sestanek, toda ne sam, temveč v spremstvu številnih stražnikov. Stvar pa je vseeno mirno končala, ker med napadaleci je bila njegova žena, ki ni mogla na drug način prejeti od moža denar za gospodinjstvo, kakor da je zaprosila znanca, da mu vprizori vso komedijo. Skesan se je povrnil mož z ženo domov in plačal zahtevane lire.

Železniški nesreči.

Pretekle dni je zavozil potniški vlak pri Durbanu v Južni Africi na stranskem tiru v tovorni vlak. Pri tem je bil prvi voz potniškega vlaka popolnoma razbit. Štiri osebe so bile ubite, 19 pa jih je bilo po ranjenih.

V bližini postaje Čakve na transkavkaski železnici je skočil iz tira ekspresni vlak, s katerim so se vračali iz Batuma v Tiflis član izredne komisije za likvidacijo vstaje Georgijev. Vlakovodja,

kurjač, dva sprevednika, dva preiskovalna sodnika transkavkaski čete in poveljnik čet iz Batuma, ki so izvedele eksekucijo, so bili ubiti, mnogo potnikov pa je bilo ranjenih.

Žrtve indijskih džungel.

Kakor pišejo indijski listi, še dolgo niso odpravljene nevarnosti džungel, kakor to napočeno mislijo v Evropi. Džungla zahteva še vedno veliko žrtv med domačini in med evropskim prebivalstvom britanske vzhodne Indije. Tako so lani raztrgale zveri 3605 oseb, 20.785 pa jih je umrlo vsled pika strupenih kač. Tigri so umorili 1693 ljudi, volkovi 835, leopardi 494, aligatorji 313, merjaseci 119, medvedji 79 in slovi 70. Ljudje si v istem razdobju uničili 23.911 zveri in 59.545 strupenih kač. Rekord je dosegel lovec Nenab Sind, ki je lani ustrelil ali ujel 18 bengalskih tigrov in 31 leopardov. S tem številom je tekom zadnjih desetih let — svoje prvega tigra je ubil z 19 leti — uničil vsega skupaj 53 tigrov, od teh 19 samotarjev, ki so posebno nevarni ljudem, ter 97 leopardov in panterjev, ne všteti obilice drugih zveri. Nenab Sind pravi, da se celo trikratno število lani uničenih zveri ne bi prav nič poznalo v "črnih džunglah."

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjico.

NAVODILO Št. 25.

Kuharski recept.

Eden najbolj koristnih sadežev na domu preko celega leta je jabolko. Toliko različnih receptov je, ki vam kažejo, kako poslužiti se jabolka, da je izvanredno težko izbrati recept, ki vam bo gotovo ugaljal. Za svoj desert danes zvečer poskusite naslednji jabolčni custard recept. Pomenjaj bo resnično presenečenje za vsakega.

JABOLČNI CUSTARD

2 čaši jabolka
2 čaši zavretega mleka
4 jajca
1 veliko žlico citronovega soka
1/2 čaše sladkorja
1/2 čajne žlice vanilje
3/4 čaše sladkorja

Potisnite surova jabolka skozi drobilnik ter namerite dve polni čaši. Dodajte sok citrone ter spravite v namazano posodo. Napravite mehak custard na običajen način ter se poslužite rmenjakov jajc, 1/2 čaše sladkorja, mleka in vanilje. Polijte custard preko jabolka ter napravite mešanico beljakov, sladkorja in vanilje. Položite to zmes na vrh custarda ter pecite nekako petnajst minut v zmerno vroči pečici. Ko je mrzlo, okrasite z majhnimi koščki grozdnega željca.

Kuhinjski nasveti.

Pustite vrata pečice odprta, potem ko ste pekli, da se lahko popolnoma posuši in prežari. Če držite peč zaprto, bo vlažni zrak v pečici povzročil rjavico.

Krušno bakso bi bilo treba označiti najmanj po enkrat na teden. Izpraznite bakso popolnoma ter jo izperite z vročo vodo in sodo. Nato je dobro posušiti. Na ta način boste preprečili, da bi imeli kruh v baksi plesnjav duh.

Ena najbolj pripravnih stvari v kuhinji je par škarij. Najboljša oblika za vse delavne svrhe je srednje velikosti.

Da očistite električni pražilce, se poslužite mehke krtičke. Naši boste, da ga lahko zelo dobro očistite.

Ko ste dobro oprali ribo, jo posušite v papirnatih prtičih. Dosti lažje je uničiti prtiče iz papirja kot na imeti v hiši prtiče, ki diše po ribi.

Domača sredstva.

Če hočete očistiti postelje iz medu, namažite kovinske dele s ka-

menom in sledkim oljem ter jih odrgnite nato s flanelo. Spoltrajte nato kovino s tem, da jo drgnite s Chamios čunjco.

Kadar čistite obžigani aluminij, se poslužite jeklene volne. Izperite obžigane dele z vročo žajfnicco ter jih posušite nato z emery praškom ter terpentinom. Nato jih spoltrajte s praškom na mehki čunji.

Lažke slike se lahko odzdrži na zidu s pomočjo velikih šivank. Te šivanke ne bodo poškodovale papirja na zidu.

Če imate uro, ki potrebuje nekoliko mazila, spravite v uro majhen kos bombazirne, napoljene v petroleju. Potroble jo evaporiral ter si priboril pot v kolese uro.

Nasveti glede lepote.

Številni ljudje ne vedo, kako je treba nastopiti, če se hoče človek zrediti. Urediti morate svojo dihte tako, da boste zavzivali le tako hrano, ki bo pomagala povečati vašo težo. Vaši obedi bi morali obstajati iz nekaterih naslednjih živil.

Za zajutrek sadje, nekaj žitnih proizvodov, s smetano in sladkorjem. Jajce, kruha in mleka. Za obed gosta juba, solata z oljem, toast namazan s surovim maslom, puding s smetano omako, dve čaši mleka. Za večerjo dobro meso z omako, korenje karfiola, pšenični kruh, namazan s surovim maslom, puding, sladole ali custard, čaša mleka.

Osebnostno zdravje.

Kadar pridejo ljudje v Ameriko iz drugih dežel, prično živeti življenje, ki je izpremenjeno v številnih ozirih. Med vsemi navadami se jedilne navade na zadnje izpremenijo. Družine se nastanijo v okrajih v bližini svojih prijateljev in ponavadi je v bližini tudi grobnica, v kateri je mogoče kupiti domače blago. Ta dijeta pa ni vedno primerna v novem podnebnju ter izpremenjenih delavnih pogojih. Izprememba od dela na prostem k delu v zaprtim prostoru povzroča pogosto konstitucijsko. Proti temu stanju se je treba boriti s hrano, ne pa s pilinami. Ne navadite se zavzavati pilne, ker slabe drobovje ter delajo slabo stanje še slabše. Zavzavajte hrano, ki po svoji naravi odvaža.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Če hočete mleko in sladkor zaeno, ni boljšega mleka kot je Star & Magnolia Mleko, ki ga prodaja vsak grocer. Poleg tega tudi lahko hranite denar in dobivate dragocena darila.

Če potrebujete mleko pri napravi pudingov, juh, keksov itd., se zagotovo poslužite Bordenovega Evaporiranega Mleka, kajti to je najboljše namolomestek za pravo mleko in smetano.

Špijonaža v svetovni vojni.

Splošno znano je, da je imela Nemčija tekom cele svetovne vojne propagandni in ogledniški tirad v Španiji. Kljub mnenju, da nadzorujejo Angleži vse zveze med Španijo in Nemčijo, je bil ta urad vendarle v trajnih stikih z domovino. In nanj smo se tedaj spomnili. Upali smo, da se nam potem njega posreči priti v Nemčijo. Pri naš namen je torej bil da prevarami ta urad.

Eden naših častnikov je dobil nalog, da odide preko Hendaye v Španijo in od tod v Nemčijo. Ta poskus je bil poverjen majorju Andersonu. Govoril je prefektno špansko in bi naj v Španiji igral vlogo begunca, ki so ga domači nih obsodili, da je okradel bataljonsko blagajno. Simuliral bi naj željo po maščevanju nad ameriškansko armado, zatrjeval, da je bil že pred vojno prijatelj Nemcev in razglašal, da ima dragocene podatke o načrtih in moči ameriškanske armade. V Hendaye sta pa bila poslana tudi stotnik Oreutt in stotnik Odell s svojimi navodili.

Major Anderson, ki ni vzel s seboj niti svojega potnega papirja, ter se tako izpostavil nevarnosti, da ga aretirajo vsaki Francoz ali Amerikane, se je srečno vkradel v mesto Hendaye. Drugo jutro sta ga tam Oreutt in Odell ob dogovorjenem času aretirala in odvleda v ameriškanski tabor. Ta novica, da je ameriškanska policija zaprla nevarnega zločince, se je kakor blisk raznesla po celnem mestu. Amerikanci so povabili celo špansko stražo, naj si ogleda zločince. Že drugi dan je stotnik Oreutt lahko ugotovil, da je vest o tej senzacijoneli aretaciji poročila celo čez mejo v San Sebastian, kjer je bil sedež slavne "petitorie", ki je v Španiji vodila akcijo za nemške interese. Zdaj je bil čas, da major pobežne čez mejo in se zraven izpostavi nevarnosti, da ga ustrela. Stvar je bila preveč važna, da bi bilo mogoče stražo poučiti o celnem načrtu. Beg se je posrečil in šef ogledniškega oddelka je sam prišel v Hendaye, da v utripajočem sreem pričaka vesti o majorju. Stotnik Oreutt in Odell, sta dobila nalog, da naslednjeta majorja Andersona in ga v SaS Sebastianu kakor mogoče javno nadlegujeta. Vdrla sta torej v njegovi odsotnosti v njegovo sobo in mu razmetala vso obleko, kovčke in omare. Major se je pritožil pri hotelirju in tedaj mu je neki mož sočutno sporočil, da ve, kdo je bil v njegovi sobi. Major Anderson mu seveda ni smel verjeti, dasi je bilo očitno, da so se stiki z nevarno "petorio" brčkane že deloma posrečili. Šele na prigovarjanje nekoga Amerikancea-renegata je major poselil dotičnega turka. V sobi je sedelo pet mož in major je spoznal, da je komčno prišel v krog nemške petitorie. Vprašanje, če zna nemško, je zamikal in s tem dosegel, da so se Nemci brezskrbno pred njim pogovarjali o svojih načrtih. Nemci so bili nenavadno zaupljivi. Po kratkem uvodu so mu obljubili velike vsote denarja in ga povabili, naj stopi v njihov krog. Po enoumni figniranem premišljevanju je major sprejel ponudbo. Podpisal je prísogo zvestobe z lastno krvjo, napil nemškemu cesarju in postal član nemške ogledniškega urada. Nato mu je vodja petitorie takoj poveril važne naloge. "Pred kratkim," je dejal, "so Amerikanci v nekem pristanišču v etapi obdolžili špijonaže moža, ki se je izdal za Freytaga, ker pripada ta oseba visokemu plemstvu, nam je njegovo veličanstvo ukazalo, da moramo na vsak način osvoboditi tega moža. Vsled tega želimo, da se vrnete v Francijo, in pomagajte Freytagu pobegniti. Če bi bilo to nemogoče, vam damo denarja kolikor hočete, da podkupite lahko celo njegovo okolič. Poleg tega pa nam preskrbite še važne načrte Liberty motorja." Dogovorili so se o vseh podrobnostih. Major Anderson se je preoblekel v Zpanca in dobil potni list, ki mu je omogočil

prsto gibanje po celi Franciji. Na meji mu ni nihče delal težov. Francoski častnik je pregledal potni list in ga poslal k ameriškemu ogledniškemu štabu, da dobi tam potrebni žig za nadaljevanje potovanja. Major se je znal pred svojim šefom in s prej dogovorjenim tajnim znamenjem opozoril na sebe. Njegov potni list je bil takoj žigosan in major se je odpeljal v Pariz. Ker pa tekom svojega bivanja v Španiji ni mogel poslati nobenih poročil v Francijo, se je istočasno z njim, v istem kupeju odpeljal tudi stotnik Odell. Vendar je par potnikov onemogočilo vsak razgovor. Stotnik Odell mu je komaj stisnil listek v roko, naj previdno izstopi v Bayonu. Ko je vlak odhajal iz Bayonne, je Anderson seveda izgubil klobuk in skočil iz vlaka za njim. Zraven je dobro pazil, če je skočil še kdo za njim. Tako je obvestil Odella v vsem potrebnem. S prihodnjim vlakom sta se odpeljala vsak v svojem oddelku v Pariz. Tam sta se sešla s šefom ogledniškega stotnikom Oreuttom. Čakala jih je težka naloga. Freytag je bil že obsodjen; višja mesta so potrdila obsodbo in v par dneh bi moral biti ustreljen. Če pa bi se posrečilo vrniti Nemcem tega moža, bi bilo popolno zaupanje doseženo in uspeh vsakega poizvedovanja o nemški strategiji zagotovljen. Štabni šef se je naglicno obvestil visoke francoske oblasti, zakaj gre, toda komandant ujetniškega tabora ni hotel izpustiti svojega ujetnika. "Če bi bil on navaden smrtnik — zakaj ne. Toda on ni nihče drugi, kakor princ Joachim, oeserjev sin in njegova smrt bo moralčno silno uplvala na Nemce." Po dvadnevem pregovarjanju se je komandant udal še fovi grožnji da bo osebno poročil generalu Pershingu o celni zadevi. Vendar je staval svoje pogoje. Namreč: Razven šefa in štirih častnikov ne sme biti nihče posvečen v to skrivnost. Jetrški ravnatelji straže — vsi bodo vršili svojo dolžnost v slučaju osvoboditve poskusa, kakor bi bil major res Španec v nemški službi. Štabni šef je soglašal s predlogi. Naš šef se je vrnil v Pariz in ukazal vsem, ki so vedeli o tej stvari naj gredo v bližino prinečnega zapora, da natančno preučijo položaj. Toda, ko je pokazal major Anderson tam svoj potni list, bi nam neki preveč natančni francoski častnik kmalu vse pokazal. Zabrnil je Andersona do hod v one kraje, češ, da inozemci ne smejo v to ozemlje.

Poslušati se je bilo treba zvičaj. Stotnik Odell je bil slučajno prijatelj francoskega ogledniškega šefa in pod pretezo, da s poselbina veseljem zbira razne zvičaje, izvalil od njega žig. Ožigosan nedolžno kos papirja, skrivaj pa Andersonov potni list. Dasi je stotnik nerad varal prijatelja, je bil zdaj v to prisiljen, ker je bilo naravnost nemogoče še nadaljnjim osebam zaupati cel načrt.

S ponarejenimi papirji se je Anderson naselil v hiši blizu ječe. Toda ujetnike so tako skrbno čuvali, da se je moral major pustiti aretirati in zapreti, da je prišel z ujetnikom v dotiko. "Jaz sem tu po nalogu petitorie," je dejal major princu. "Izpuščen bom kmalu in takrat morate pri svojem večernem sprehodu paziti na možnost bega. Če me videte pred vhom v avtomobilu, plačite tja — potem se nama bo že posrečilo pobegniti."

Potem je major zahteval, naj ga peljejo k poveljujočemu generatu. Pred odhodom pa je del svojih stvari pustil v zaporu, da bi imel vzrok, vrniti se še enkrat tja. Drugo jutro so odvledli majorja k poveljniku taborišča. Tam je Anderson zahteval, naj ga takoj izpuste in govorn o užaljeni časti itd. Izjavil je, da se bo pritožil pri španskem poslaniku, če mu ne vimejo svobode. General je pozval k sebi ogledniškega šefa in ko je ta priznal, da nima nobenih dokazov zoper ujetnika, ga je general odtel in ukazal, da se

NAJSTAREJŠI MONARH NA SVETU.

Najstarejši monarh na svetu je Siosowath. On je kralj Kambodije, Indo-Kini. Star je dvaindevetdeset let.

Spanca takoj izpusti. General je dobro igral to vlogo, ne da bi sam vedel, zakaj, dočim sta se šef in major komaj vzdržala smeha in bi mu najraje vse povedala. Major je torej odšel po stvari, ki jih je pustil v zaporu. Pri tej priliki se je poslovil od ujetnika in mu še enkrat zabičal, naj pazi na danjo znamenje. Odslej je stal vsak večer, ob času, ko so se ujetniki sprehajali, blizu zaporov motan avtomobil z veliko zalogo benecina. Par dni po majorjevi osvoboditvi se je pripeljal stotnik Oreutt pred vhod ujetniškega tabora, baš ko se je princ sprehajal. Stotnik je zapeljal prav do praga, pustil motor teči in poslal stražarja na ta način, da je izjavil: "Oba gospoda pojmeta z menoj v glavni stan. Oba sta pod mojim varstvom in jaz bom tam porok zanje." Ko je major Anderson pripomnil, da je prehod v Nemčijo težak, če ne sploh nemogoč, so ga potolažili, češ, da je že od početka vojne San Sebastian redno zvezan s Kieleskim pristaniščem potom U-čolnov. Baš so pričakovali v par dneh prihod podmorskega čolna, na katerem bi se Amerikane s princem odpeljala v Nemčijo. Čoln se je za par dni zakasnil, ker sta ga zasledovali dve angleški torpedovki. Določeno noč so se vsi zbrali na bregu kraj male vasice, kjer je ležal čoln, ko jih je naenkrat ustavila španska patrulja, ki je hotela vse skupaj aretirati. Toda vodja petitorie, Meyer, je poklical poveljnika k sebi in ko se je patrulja odpravila, je dejal, da se v Španiji doseže vse z napitnino, dano na pravem kraju in ob pravem času. Mimogrede bodi povedano, da je imel ameriškanski ogledniški urad prav, ker je dvomil o španski nevtralnosti in trdil, da je policija prezrla vsako kršenje nevtralitete, če je bila zadostno podkupljena. Kapitan podmornice je nato oddal in prevzel pošto; potem se je princ Joachim prepeljal z njim na podmornico. Čolnik se je kmalu vrnil še po oba Amerikane. Anderson in Elwood sta vedela, da ni zaenkrat nobenega nazaj. Kdo ve, če prideta še kdaj preko oceana k svojem? Na podmornici so jima določili ozek prostor, odkoder se nista smela ganiti. Čoln se je pogreznil in se podal na dolgo pot. Vožnja je minila brez posebnosti, vendar se je major Anderson zaklel, ko je stopil v Kiel na kopno, da ostane rajši do konca vojne v Nemčiji, kakor pa da bi jo zapustil v U-čolnu. Oba Amerikane sta šla s princem ob obali in prvič videla veliko pristanišče podmorskih čolnov. "Te ladje, dragi prijatelji," je dejal princ in pokazal na neštete podmorske čolne, "bodo kmalu prisilile Anglijo na kolena, jo naučile prositi in ji bodo pokazale, kaj pomeni sovraštvo Nemčije. Angležem ne bodo nikdar več dovolili živeti kot svobodni narod, pač pa bodo morali eksistirati le kot provinca "cesarske Nemčije". Na primere željo so odvledli vse tri k poveljujočemu generalu. Princ je pustil oba častnika v predsobi, dočim je šel sam razložiti celo zadevo. Tedaj je prišlo več častnikov v predsobo in eden od njih je vprašal Amerikane, če sta vojna ujetnika. Major je odgovoril, da sta člana nemškega o-

Nato so se dogovorili, da se major Anderson in stotnik Elwood takoj vrmeta v Španijo in tam tako zmešata petorio z opisovanjem motorja, da se ji bo zdelo potrebno, poslati ju z načrti vred v Nemčijo. Rečemo — storjeno. Prehod čez mejo se je posrečil obema, kakor tudi opisovanje motorja v San Sebastianu. Stotnik Elwood je spravljal vse skupaj kmalu v tako zmešnjavo, z razlaganjem nepravilnosti Liberty motorja, da so se Nemci odločili, poslati ga z načrti vred v nemški glavni stan. Toda stotnik Elwood se je bil še v San Sebastianu, se zelo zanimal za motor in rešil vprašanje na ta način, da je izjavil: "Oba gospoda pojmeta z menoj v glavni stan. Oba sta pod mojim varstvom in jaz bom tam porok zanje." Ko je major Anderson pripomnil, da je prehod v Nemčijo težak, če ne sploh nemogoč, so ga potolažili, češ, da je že od početka vojne San Sebastian redno zvezan s Kieleskim pristaniščem potom U-čolnov. Baš so pričakovali v par dneh prihod podmorskega čolna, na katerem bi se Amerikane s princem odpeljala v Nemčijo. Čoln se je za par dni zakasnil, ker sta ga zasledovali dve angleški torpedovki. Določeno noč so se vsi zbrali na bregu kraj male vasice, kjer je ležal čoln, ko jih je naenkrat ustavila španska patrulja, ki je hotela vse skupaj aretirati. Toda vodja petitorie, Meyer, je poklical poveljnika k sebi in ko se je patrulja odpravila, je dejal, da se v Španiji doseže vse z napitnino, dano na pravem kraju in ob pravem času. Mimogrede bodi povedano, da je imel ameriškanski ogledniški urad prav, ker je dvomil o španski nevtralnosti in trdil, da je policija prezrla vsako kršenje nevtralitete, če je bila zadostno podkupljena. Kapitan podmornice je nato oddal in prevzel pošto; potem se je princ Joachim prepeljal z njim na podmornico. Čolnik se je kmalu vrnil še po oba Amerikane. Anderson in Elwood sta vedela, da ni zaenkrat nobenega nazaj. Kdo ve, če prideta še kdaj preko oceana k svojem? Na podmornici so jima določili ozek prostor, odkoder se nista smela ganiti. Čoln se je pogreznil in se podal na dolgo pot. Vožnja je minila brez posebnosti, vendar se je major Anderson zaklel, ko je stopil v Kiel na kopno, da ostane rajši do konca vojne v Nemčiji, kakor pa da bi jo zapustil v U-čolnu. Oba Amerikane sta šla s princem ob obali in prvič videla veliko pristanišče podmorskih čolnov. "Te ladje, dragi prijatelji," je dejal princ in pokazal na neštete podmorske čolne, "bodo kmalu prisilile Anglijo na kolena, jo naučile prositi in ji bodo pokazale, kaj pomeni sovraštvo Nemčije. Angležem ne bodo nikdar več dovolili živeti kot svobodni narod, pač pa bodo morali eksistirati le kot provinca "cesarske Nemčije". Na primere željo so odvledli vse tri k poveljujočemu generalu. Princ je pustil oba častnika v predsobi, dočim je šel sam razložiti celo zadevo. Tedaj je prišlo več častnikov v predsobo in eden od njih je vprašal Amerikane, če sta vojna ujetnika. Major je odgovoril, da sta člana nemškega o-

gledniškega urada v Zpaniji, da sta bila prej pri ameriškanski armadi in da sta dezertirala takoj, ko sta prišla v Francijo. "Aha, zdaj razumem! Vidva sta izdajala!" je dejal oni častnik, se obrnil in nadaljeval nemško: "Ti dve ameriškanski svinji sta prodali svoje brate za denar! Tako je, kakor sem zmirom dejal: Amerikane zmirom dobiš za par cekinov. Kakor Judež Iskarijot; brez časti, brez hrabrosti, zmirom na lovu za dolarji!" Major je vse razumel in sklenil to žalitev častniku še drago plačati. Princ Joachim se je kmalu vrnil in predstavitel Andersona in Elwooda generalu, pokazal na Andersona in dejal: "Le hrabrosti tega gospoda se imam zahvaliti, da ne gnijem danes v Franciji!" General je izjavil, da jih pošlje v glavni stan, vendar da morata še nekaj časa počakati. Pridelili jim je angleško govorečega častnika, Schmidta, ki je bil isti častnik, s katerim sta govorila prej v predsobi. General mu je ukazal, naj se zavzame za Amerikane in prijazno pristavi nemško: "Izdajalec sta in ko ju bomo poslušeno izmoli, ju pošljemo k podganam."

(Konec prihodnjic.)

Vojna na Kitajskem.

Lloyd George piše k vojni na Kitajskem nastopno: Ostri boji se vrše na Kitajskem. V primeri svetovno vojno gre samo za brezposelnost pojave. Bojevanje malih armad pa je zarisalo v svetovno zgodovino najglobokejše sledi. Nekateri sedanji bojev označujejo morda pričetek znanega razvoja. Na brezmejnem kitajskem ozemlju, polnem nepriljubljenosti, biva dvakrat toliko ljudi, kakor na vsem ameriškem kontinentu. Glede pridnosti, treznosti, inteligence, poguma in poštevnosti ne zaostajajo za nobenim drugim plemenom na celnem svetu. Radi se učijo. Vstajajo in v brezstrahu, kar jih ustvarja v rokah mojstva za nevarno orodje. Kitajska oborožuje svoje miroljubno prebivalstvo v ogromnem številu da se bodo mogle pripravljati se province po najnovejših znanstvenih metodah klati med seboj. Pri borbi so v aspridju osebnosti ali deželne ljubosumnosti ali rivalnosti nekaterih mogoteev in generalov. Kitajska se modernizira. Morda je odvisna usoda sveta od tega kakso se Kitajci vsposobijo kot vojaški material. Štiristo milijonov jih je. Njihovo oboroževanje ne dosega tega, kar je bilo v Evropi pri zaključku svetovne vojne, toda mnogo boljše je kakor to, kar so na Kitajskem doslej poznali. Na razpolago imajo topove, strojnice, letala in celo strupene pline. Kakor vedno, so jim tudi to pot one dežele, ki pošiljajo med Kitajce misionarje, poslane topove. Sveti pismo in bombe prihajajo iz istega mnogostranskega in vsemu prilagodljivega se dobavnega izvira. Kitajska si je bila pridobila zadnja leta precejšnje blagostanje. Od bogastva, katero je svetovna vojna razpršila, je prišlo marsikaj na Kitajsko. Poleg velikih rek so narasle nove tovarne, razvile so se kitajske banke, podjetniški duh trgovcev se je ojačal, železniške zgradbe finansirajo domači kapitalisti. Govoril je z nekim inteligentnim trgovcem, ki mu je zatrdil, da bodo vsi kitajski guvernerji in generali z lahkoto spravili skup denar za nabavo orožja. Čangsolim ima baje najboljši oboroženo armado in velja za izbornega upravnika, dočim hvalijo njegovega nasprotnika Wu-Pej-Fu za jako sposobnega generala. Vsi kitajski poveljniki so uporabljali tuje oficire za organizacijo in zvežbanje svojih armad. Na čelu armade, ki velja za najboljšo, stoji krščanski general Feng Yuhung. On je izvečal svoje čete po najmodernejših načelih krščanskega zapoda.

Razna poročila zatrjujejo, da se sovjetska vlada vedno bolj trudi, da bi posegla globoko v sedanje meščanske spore na Kitajskem.

V Koantungu poveljuje diktator Sun-Yat-Sen, o katerem pravijo, da je naklonjen ruskemu boljševizmu in da ga že štiri leta obklepata dva generala, ki ga pa ne moreta premagati. Poročila trde, da dobiva sredstva iz Rusije, katere hoče priti do veljave s svojimi nameni v Pekingu baš potom njegga. On ima tam pristaše v največji politični stranki.

Bivši kalif Medžid VI

Kakor znano, se je moral v marecu odpovedati Medžid VI. vsem častem muslimanskega kalifa in pobegnil s svojo družino na angleško vojno ladjo, s katero je prišel v Evropo. Francoski vladi je izjavil, da se ne bo udeleževal nobene propagande, narkar mu je dovolila, da se naseli v Territetu. Z bivšim kalifom je 11 oseb spremstva, med temi tri njegove žene, ki so se morale doslej nahajati vedno v sobah in si imele zastrte obraze, sedaj pa so snele koprene. Bivši kalif si je priganjal čas v Territetu s slikanjem, igranjem in priučitvijo igranja na biljardo. Sedaj si je kupil Medžid VI. vilo v Nizzi, kamor se te dni preseli z svojo družino. Francoska vlada mu je dala na razpolago za vožnjo salonski viz.

Slučaj Roeder

Dunajski listi, ki so vsak dan polni raznih senzacij in škandalov se zopet bavijo z takim slučajem. Komorna pevka Roederjeva je imela tekom zadnjih dveh let, ko je stanovala na Dunaju, več tucetov sobaric, ki so jo tudi parkrat ovadile, vendar iz strahu le zaradi pretepanja, vsled česar je bila pevka razmeroma le malenkostno kaznovana. Škandal je postal hujši, ko je ena teh deklet začela govoriti, da jo je nagovarjala Roederjeva k abnormalnemu in neravnemu dejanju. 14. letna hčerka lišnice, ki jo je nekoč poklicala pevka v svoje stanovanje, da ji stori malo uslugo, je prišla vsa zbegana k starišem in je rekla, da ne gre nikoli več k pevki. Ta škandal je postal vedno večji, tako da se je morala Roederjeva izseliti z Dunaja.

Nov fašistovski umor.

U Piacenzi so vdrli fašisti v stanovanje vojne invalida Luerte, ki je nedavno izstopil iz fašistovske stranke, in ga do smrti

Bolečine

bodisi revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL.

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 30 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

pretepli. Vsled tega je prišlo na mestu do krvavih spopadov med fašisti in disidenti. Moralo je nastopiti vojaštvo, da je napravilo red.

NAZNANILO.

Tužnim sreem naznanjamo so-rodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja našemu skrbnemu očetu

FRANČIŠKO LOBODA.

Rojen je bil pred 82 leti na Holmeu pri Kamniku, kjer je bilo tudi njegovo truplo položeno dne 7. X. t. l. k večnemu počitku. V blag spomin ga priporočamo!

Zalujoči ostali:

John in Mike, sinova v Ameriki. Frank, Gregor in Matej, sinovi v starem kraju. N. Y., dne 20. X. 1924.

Siromakovo zdravilo za slabotne živce, slabo prebavo

Isto hitro učinkuje. Živci morajo imeti dovolj krvi pa želozo. To se kar stori z zdravilom, Nuga-Tone — dajo želozo v krvi in žveplo železo. Je to znameniti graditelj živcev, krvi in telesu. Za slabo prebavo, zaprtje in napenjanje. Vzemite ga in prepičate se kako hitro vam bo pomagano. Gradil meče in umirane živce, prinaša trden, poživljoč spanec, daje dober tek, fino prebavo, redno izločevanje in mnogo navdušenja. Poskusite ga — ničesar nimate izgubiti.

Nuga-Tone je prijetno za uživanje; za \$1.00 dobite celo mesečno zalogo in morate vsa zadovoljiti, ker ste vas ne stane nič. Jemljite ga par dni in če niste popolnoma zadovoljni z učinki vrnite ostalo in dobili dosti svoj denar nazaj. Izdelovalec Nuga-Tone zahtevajo od vseh trgovcev, da vrnejo odjemalcem denar, ako niso zadovoljni, ker oni vedo kaj more to zdravilo storiti v takih slučajih. Priporočamo, jemljeno in na prodaj v vseh lekarnah in trgovcih z zdravili. —Adv't.

Ako ste se odločili

obiskati stare domovino in dospeti tja za BOŽIČNE PRAZNIKE, treba je, da si že sedaj nabavite potni list in druge potrebne listine, da boste pravočasno pripravljeni za odhod.

Za vsa navodila glede potovanja v domovino in povratka v Ameriko obrnite se na nas, kjer jih dobite brezplačno.

Mi zastopamo vse prekmorske parobrodne proge.

Vse bančne posle izvršujemo brzo, točno in zanesljivo.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE

359 Grove Street

Ridgewood,

Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 5506

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPIJONIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim od 25 let ter imam akcije v vseh bolnišnicah in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Škoda 25 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zvesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, sredi in padek od 8. dopoldne do 6. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. večer; v nedeljo in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Mož, star približno trideset let ter oblečen v obleko trgovca, je bil visok več kot šest čevljev in tudi njegova spremljevalka je bila za žensko neobičajno visoke postave. Moški ni bil posebno lep, kajti imel je nekoliko previsoko čelo in njegov gladkoobrit obraz je kazal brazgotina, ki je segala od sence pa do močne spodnje čeljusti. Njegove lice pa je bilo odkrito in moško, precej strogo in njegove si-ve oči so bile mirne in odkrite. To ni bil obraz trgovca, temveč obraz vojaka. V splošnem pa je bil doborastel in živahen in njegov glas je bil čist in razločen, — kar zopet ni kazalo trgovca.

Postave njegove spremljevalke ni bilo mogoče razločiti, ker je bila skrita v dolgem plašču, a obraz, katerega je obrnila proti uga-sujoči solnčni luči, je bil ljubeč, kajti od rojstva pa do smrtne ure je Margareta Castell ohranila ta čar, ki je tako redkokdaj lasten žen-ski. Znakroženo in evetki slinilo je bilo to lice, z razkošnimi ustnica-mi ter širokim, snežno belim čelom.

Najbolj pa se je razlikovala celo od drugih lepih žensk svojega časa glede svojih oči, ki niso bile plave ali sive, kar bi domneval člo-vek na prvi pogled, temveč velike, temne in blesteče, kot oči srne. Učinek teh oči je bil poseben. Držale so pogled gledalca, kot bi gle-dal človek na svetoči rožni grm sredi zasnežene poljane. Te oči so bile plah in ponižne, a vsak človek naj tej strani petdesetih let, ki je zrl vanjo, jih ni mogel dolgo pozabiti, posebno če je imel priliko, kako dobro so se ujemale s kostanjevimi lasmi, ki so ji padali v dve-h debelih kitah prav do pasu.

Peter Brome, kajti tako se je pisal, se je nekoliko preplašen ozrl naokrog, po množici, se obrnil ter nagovoril Margareto s svojim močnim, jasnim glasom.

— Tu naokrog so surovi ljudje, — je rekel. — Ali misliš, da la-hko ostaneš tukaj? Tvoj oče bo mogoče jezen, sestrična.

Na tem mestu moramo pripomniti, da je bilo sorodstvo med obe-ma le daljno, le par kapljici krvi, katere je sprejela ona od svoje matere. Kljub temu pa jo je imenoval tako, ker se mu je zdelo pri-merno ter je lahko pomenjalo dosti ali ničesar.

— Zakaj ne? — je odvrnila ona s svojim bogatim glasom ter po-časnim povdarmom, ki je imel v sebi nekaj tujega, nekaj mehkega in sladkega kot je poljub južnega vetra v noči.

— S teboj, bratranec, — je nadaljevala ter zrla odobravalo na njegovo junško postavo, — se mi ni "treba ničesar bati od ljudi in naj so se tako surovi in jaz hočem videti kralja iz neposredne bližine. Isto hoče tudi Betty. Kaj ne, Betty? — se je obrnila proti svoji spremljevalki.

Betty Bene, katero je nagovorila, je bila istotako sorodnica Mar-garete. Bila je vrlo dobre krvi, a njen oče, divji in razuzdan človek, je strl sree matere, ki je zgodaj umrla ter pustila Betty odvisno od Margaretine matere, v koje hiši je vzrasla. Ta Betty je bila na svoj način posebna po duhu in telesu. Imela je lepo postavo, velike, drzne sinje oči in strastne ustnice.

V govoru je bila brezskrbna in malo izbirljiva. Ljubila je družbo moških in še bolj njih obdovanje, kajti bila je romantična in neči-murna. Kljub temu pa je bila Betty prav v starosti pet in dvajsetih let še vedno poštena deklica ter zmorna skrbeti zase, kar je izvedel mar-sikateri njen obdovalec. Čeprav je bilo njeno stališče ponižno, je bila ponosna na svoje pokolenje in tudi ambiciozna, kajti njena ve-lika želja je bila dvigniti se potom zakona nazaj na stališče, katero so vsi smatrali za služkinjo in ki ni imela niti belica premoženja.

V ostalem pa je ljubila in spoštovala svojo sestrčno Margare-to bolj kot vse drugo na svetu, dočim jo je imel Peter rad ravno ra-ditega, ne pa radi njene lepote in drugih čarov.

V odgovor na vprašanje Margarete se je zasmejala ter odgovo-rila:

— Seveda. Preveč smo zaposleni v Holborn, da bi imeli priliko videti kaj in vsaj te prilike nočem zamuditi. Kljub temu pa je Ma-ster Peter zelo moder in jaz se mu vedno rada pokorim. Razventega se bo kmalu steminilo.

— Dobro, dobro, — je rekla Margareta ter vzdihnila in malo skomignila z rameni, — ker sta oba proti meni, je najboljšje, če gre-mo. Prihodnjič, ko pojdem na izprehod, Peter, bom šla s takim, ki bo bolj popustljiv.

Nato se je obrnila ter pričela karakati skozi ljudsko množico tako hitro kot je mogoče. Ker je bilo to težavno in še predno jo je mogel ustaviti Peter, kajti bila je kaj urna, je Margareta zavila na desno stran ter stopila na prostor neposredno pred banketno dvor-na, kjer so bili zbrani blapci s konji in vojaki, čakajoči na gospo-darje. Za par minut nista mogla Peter in Betty zbežati iz ljudske drhali, ki se je podila za njo in tako je prišlo, da se je znašla Mar-gareta sama med temi ljudmi, dejanski v sredini straže španskega poslanika de Ayala, to je mož, ki so bili notorični radi svoje nepo-stavnosti, ker se vedno računali s privilegijem gospodarja, da jih ščiti. Večinoma so bili tudi več ali manj opiti.

Eden teh stražnikov, velik, rdečelas Škot, katerega je privedel duhovnik-diplomat s seboj iz Škotske, kjer je bil tudi poslanik, je nenkrat zapazil pred seboj žensko, ki je izgledala mlada in čedna in sklenil je takoj izprašati jo bolj natančno. V ta namen se je poslu-žil precej surovega sredstva.

Delal se je kot da se izpodtaknil ter se oprijel pajčolana Marga-rete, katerega je takoj raztrgal. Prikazalo se je njeno krasno lice. — Golobček, tovariš, golobček, — je kričal s pijanim glasom. — Priletel pe golobček, da mi da pljub.

Razprostrl je svoji roki ter jo skušal pritisniti k sebi. — Peter, pomagaj mi, Peter, — je kričala Margareta ter se skušala oprostiti oprijema.

— Ne, ne, — je rekel pijani Škot. — Andrej je prav tako dober kot Peter.

Navzoči so se zasmejali.

V naslednjem trenutku so se zopet zasmejali in surovemu Andreju se je zdelo, da je naenkrat zapadel sili orkana. Vsaj Mar-gareta mu je bila iztrgana iz rok, dočim se ni on sam parkrat za-vrtel krog svoje osi ter telebnil nato na tla, na obraz.

— To je Peter, — je vzkliknil neki vojak po španski.

— Da, — je odvrnil drugi, — svetnik, katerega je vredno imeti za patrona.

Tretji vojak pa je potegnil Andreja na noge. Mož je izgledal kot peklensček, čepica je izginila in njegovi pramete rdeči lasje so bili umazani od blata. Razventega si je zlo-mit nos na kamenu in kri mu je curljala ter mazala njegovo obleko. Njegove majhne oči so zrlle kot oči podlasice, ujele v pasti in obraz je prevlekla umazana bledica vsled bolečin in srda. Zalajal je ne-

kaj po škotski potegnil bliskovito meč ter planil na svojega na-sprotnika, v namenu, da ga ubije.

(Dalje prihodnjič.)

Gabriel Faure:

Prepad.

Ko je "Marie-Jeanne" opolno-či zapuščala Groix, je našla ob-ustju reke razburjeno morje in v-haren veter. Ko pa je jel svitati dan, se je morje pomirilo in lov na ribe je bil uspešen. Na tisoče sardin se je že lesketalo na dnu ladje. Štirje ribiči in mornarček, ki so tvorili posadko ladje, so bili zelo veseli. Sedaj odplujejo v Lar-mor, da prodajo ribe, potem pa se vrnejo v Groix, kjer hočejo pre-ziveti veselo nedeljo.

Le Yves Kerdec, lastnik ladje, je mračen in molči. Ne odgovarja niti vprašanjem mornarjev, ki se skrivoma spogledujejo. Zakaj je tako potrt? Ima denarne skrbi? Lov je bil vendar bogat redko se je sezija pričela tako srečno. Sr-čne boli? To je še manj verjetno. Ni še leto dni, ko je poročil Marie-Jeanne najbogatejšo dedinjo v Loemariji. Kot doto mu je prin-ešla to lepo ladjo, ki vzbuja pov-sod zavist in ki ji je v zahvalo dal ženino ime. Ker ne vedo, kaj naj mu reko, sedi vseh pet mož tiho na ladji in gleda po morju.

Na vzhodu plameni Belle-Ille v vzhajajočem solneu, in po blešče-či gladini drči ladja kot po sre-brnem zrcalu.

Ko je "Marie-Jeanne" srečala drugo sardinsko ladjo, se je Yves nenadoma dvignil in zaklical last-niku:

"Hej, Peter, ali voziš naravnost v Groix?"

"Ne takoj. A opoldne sem tam."

"Me vzameš seboj?"

"Gotovo!"

"Moji ljudje bodo prodajali sardine v Larmorju. Jaz pa mor-am čim prej domov."

Ko je bila v Gronxu ura dva-najst je zapustil Yves Kerdec žoln. Žena ga pričakuje šele v mra-ku. In prav to ga muči — ali je najde, doma?

Z urnimi koraki je šel po obali mahnil skozi vasico, ne da bi gr-kdo opazil, hitel mimo cerkve in stopil v svojo hišo.

"Hej, Marie Jeanne!"

Nič odgovora. Nje ni doma. Yves je udaril s pestjo po mizi in grozeče zaklel. Zapretil je s pest-jo proti slikni na steni in zapustil hišo. Zapalil si je pipo in stopil v krčmo.

"Hej, krčmar, prinesite mi žga-nja!"

"Že nazaj, Kerdec?"

"Da, ne gre nič več."

Da bi se napil poguma, je praz-nil čašo za čašo, pri tem pa ostro opazoval hotel, ki je stal nasproti krčme.

Nenadoma je vztrepetal. Vsa rdeča je stopila iz hotela Marie-Jeanne, se ozrla na vse strani, ali je kdo ne vidi, in stekla.

Trenutek kasneje se je prika-zal tudi gospod Bermard, slikar iz Pariza, ki je prišel v Groix proue-ovat morje, in ki ga je Yves že par-krat vozil na svoji ladji.

"Prepričan sem bil, da je ta-ko", je gluho zamrmral. Potem se je negotovo dvignil in šel proti domu.

Žena mu je skočila nasproti:

"Ti, Yves! Že tu? Kako me ve-seli!"

"A..."

"Je bil lov dober?"

"Da Marie-Jeanne, izboren..."

izboren. Kaj pa je tu novega?"

"Nič. Nisem videla nikogar."

Kar so odšel, nisem stopila iz hi-še."

"A..."

"Kaj pa ti je? Kako si bled?"

Ali si lačen?"

"Ne, nisem lačen. Danes mi ni-nič prav... svežega zraka bi rad..."

zdi se mi, da sem bolan..."

duši me tu v hiši... pojdiva malo v-un..."

In sta šla.

Stala sta pred strahovitim pre-padom. Ribiči mu pravijo "Pe-klenska luknja". V nočeh brez meseca blodijo tam duše vtop-ljenecv, ki so umrle s težko kriv-do na sru.

"Ne hodi tako blizu, Yves! Strah me je..."

Instinktivno mu je prožila des-nico, ki jo je trdno stisnil.

"Le mirno, Marie-Jeanne. Sicer pa, ako padem v prepad, me ne izvleče niti satan!"

"O, Yves, tako se bojim..."

"Zakaj neki? Ako sedaj umreš, ali bi ne bila rešena... kot jaz?"

Ali se bojiš priti v pekel?"

"Tebi se meša. Zakaj to vprašanje?"

"Ne, ne meša se mi. Popolno-ma miren sem. Popolnoma miren, kakor vidiš... A povej mi: Ali si ničesar ne očitáš?"

"Ne, Prisegam ti!"

Pritegnil jo je k sebi in stisnil njena zapetja.

"Lažnjivka!"

"Yves!"

"Lažnjivka! Prešestnica! Umri!"

Padla je na kolena.

"Da, saj je res... Kriva sem!"

Odpusti mi..."

"Ne, Marie-Jeanne, umreti mo-raš; umreti takoj. Ne dam ti niti časa, da pomoliš..."

S trdim sunkom je poglal tre-sačo se, lepo grešnico v črno, ze-vajočo praznino.

Prekrižal se je in odhitel v vas.

"No, gospod Barmand, ali ne bi danes posetili "Pekleneke luk-nje? Do večera nimam dela. Oseka se bliža in morje bo prav plitvo, lahko bova prodrla v jame!"

"Prav ljubeznivi, ste Kerdec. Z veseljem pojdem."

"Pojdiva takoj!"

Vedno kramljajoč sta se napa-tila proti morju. Yves se je šali in se silil smejeti. V desetih mi-nutah sta bila oba na robu razje-denih pečin in se jela spuščati nizdol.

"Bodite previdni, gospod Bar-mand! Napačen korak vas vrže v prepad... napačen korak in iz-gubljeni ste!"

"Nikar me tako ne strašite!"

"Čisto sem vam pozabil pove-dati, da napravite oporoko!"

"Molčite, Yves, bojim sse!"

Z globokim smehom se mu je rogal Kerdec:

"Ah, ah! Bojite se. Le pomislite na svoje ljubavnosti! Ako umrje-te, kaj naj počne Marie-Jeanne?"

Te šale so popolnoma zmedle ubogega slikarja. Mrzel znoj mu je lil po licih. Pred očmi se mu je zameglilo. Pri imenu Marie-Jeanne je zdrnil in noga mu je zdrsnila.

Obvisel je nad poblepno globlino in se z obema rokama oprijemal naprej štrleče skale.

"Na pomoč! Na pomoč! Ako omagajo prsti, sem izgubljen!"

"Da, izgubljeni ste. A ne raču-najte name, da vas rešim!"

"Kerdec, za božjo voljo!"

"Saj najdete tam doli Marie-Jeanne! Že leži na dnu prepa-da!"

"Morilec!"

Strahno se je razlegal glas nad brezdnom.

"Ne, le sodnik. Ko ste mi ugra-bili Marie-Jeanne, ste me oropali vse sreče na zemlji. Vzameš si va-še življenje — pa sva bot!"

"Milost, Kerdec, milost! Moči mi pohajajo, roke spuščajo. Vse vam dam, če me rešite!"

"Ne!"

"Na pomoč! Na pomoč!"

"Ne kričite tako! Nima pome-na. Popolnoma sama sva in razen mene vas ne more rešiti nihče!"

"Milost! Milost!"

Kerdec se ni dal omehčati. S težkim čevljem je odbrenil roki, ki sta se krčevito oklepale skale. Čul je še krik, nato pa udarec člo-veškega trupla.

Glasno se je zakrohotal... o-mračil se mu je um...

★

Včeraj so mi ga pokazali na ve-selici v Laemariji. Sam je šel svo-jo pot, potihovo govoril in se veno-mer križal.

BOJAKI, NARODAJTE SE NA

'GLAS NARODA', NAJVEČI

SLOVENSKI DNEVNIK V

IZJEDENI DRJAV.

ROYAL MAIL

Naravnost v Cherbourg in Hamburg.

PRIPRAVNE ZVEZE Z

JUGOSLAVIJO.

Privatne kabine — Isborna hrana.

Uljudna postrežba.

ORCA 26. nov.

ORDUNA 9. dec.

OHIO 31. dec.

Za informacije vprašajte svojega lo-kalnega agenta ali pa

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

Sanderson & Son, Inc. Agents

26 Broadway New York City

Roparski napad na vlak.

Pred kratkim je napadla tolpa kakih 300 oboroženih roparjev vlak v bližini Joachima v državi Vera Cruz v Mehiki in ga popol-noma izropala. Šestdeset potni-kov, med temi vsa vojaška posad-ka viaka, je bila umorjena.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na-krat naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, s katerim je prejel. Zastopnike rojakom oplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00. za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno to.

California:

San Francisco, Jacob Lauska.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, t. Yammik; Pueblo, Peter Cullig, John term, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois:

Aurora, J. Verlich; Chicago, Joseph Bilsh; Cicero, J. Fabian; Grandville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ugrin; Springfield, Matija Barborich Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland:

Kittumiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janczich in J. D. Judnich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, J. A. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; Gil-ert, Louis Vessel; Hibbing, John Pov-e; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrella; Klein, reogr Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masla.

Ohio:

Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Sim-čič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakšec; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Ro-vanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greens burg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Faushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne; Anton Osoinik; Lloydell, John Jereb, Mid-way, John Zust; Moon Run, Fr. Ma-čhek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arh in U Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr.

Kretanje parnikov - Shipping News

1. novembra:

Homer, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cher-bourg in Bremen; Mount Clay, Cher-bourg in Bremen; Conte Verde v Genoa.

4. novembra:

Colombo, Genoa, Bremen, Bremen;

5. novembra:

Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

6. novembra:

Pittsburgh, Cherbourg.

8. novembra:

Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxo-nia, Cherbourg. De Grasse, Havre;

12. novembra:

Mauretania, Cherbourg.

13. novembra:

Lapland, Cherbourg; Albert Ballu Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cher-bourg.

15. novembra:

Olympic, Cherbourg; Columbus, Cher-bourg; Bremen; La Savoie, Havre; Re-liance, Cherbourg in Hamburg; Nieuw Amsterdam, Boulogne.

19. novembra:

Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg

20. novembra:

Minnehaha, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.

22. novembra:

Homer, Cherbourg; Ryndam, Bou-logne; Republic, Cherbourg. Bremen; Orca (Bermuda), Cherbourg.

26. novembra:

Berengaria, Cherbourg.

27. novembra:

America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland Cherbourg in Bremen; Minnehaha, Cherbourg in Bremen.

29. novembra:

Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Presidente Wilson, Trst.

3. decembra:

Mauretania, Cherbourg